

ΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ

Β'.

Είναι γνωστό πως στην κατεργασία των διαφόρων προϊόντων ή ύλων παράγονται διάφορες δηλητηριώδεις ουσίες που σιγά-σιγά επιδρούν βλαβερά στον οργανισμό εμποτίζοντάς τον και παράγοντας τις λεγόμενες βραδείες δηλητηριάσεις. Η επαγγελματική δηλητηρίαση εκδηλώνεται συνήθως προοδευτικά με αλληπαλλήλες προσβολές που δεν διαρκούν πολύ και που διακόπτονται από χρονικά διαστήματα κατά τα οποία οι πάσχοντες φαίνονται έντελως υγιείς.

Αυτές οι βραδείες δηλητηριάσεις αποτελούν ένα μέρος από τις επαγγελματικές ασθένειες, που πληθύνονται κάθε μέρα περισσότερο μέσα στον πολυσύνθετο και τόσο διάφοροποιημένο μηχανισμό της παραγωγής και της κατεργασίας των ύλων, όπου διαρκώς δημιουργούνται και νέες βλαβερές και άγνωστες ως τώρα επιδράσεις στον ανθρώπινο οργανισμό με την εισαγωγή νέων μεθόδων κατεργασίας.

Όλες οι ξένες νομοθεσίες αναγκάστηκαν γι' αυτό να περιλάβουν και τον κίνδυνο τουτο, να αναγνωρίσουν στα θύματα της εργασίας το δικαίωμα ν' αποζημιώνονται ανάλογα με τη σωματική τους βλάβη που προήλθε από την εργασία εις βάρος της επιχείρησης και συνεπώς της κατανάλωσης.

Έγινε δηλαδή δεχτό ότι η κοινωνική ομάδα πρέπει να φέρει και τα βάρη αυτά όπως και το βάρος της αποζημίωσης των ατυχημάτων που συνέβησαν από βίαιο γεγονός, στην εργασία.

Στόν τόπο μας ως τώρα ούτε μελετήθηκαν οι επαγγελματικές αρρώστιες ούτε καθωρίστηκε το είδος τους και ο αριθμός τους. Μονομερῆ μόνο νομοθετήματα προνόησαν για ειδικές περιπτώσεις.

Υπάρχουν ἔν τούτοις πολυπληθῆ θύματα. Η ὑπουλή δηλητηρίαση, ἄλλα και ὠρισμένες συνεχεῖς κινήσεις διαρκῶς ἐπαναλαμβανόμενες ἢ ὠρισμένες στάσεις ἢ πρόωρη κατανάλωση μεγάλων δυνάμεων καταστρέφουν μερικὰ ἢ και ὀλικά τὸν οργανισμό και κατανατῶν τὸν ἐργαζόμενον πραγματικὸ ἀνθρώπινο κουρέλι.

Τὸ 2ο νομοσχέδιο τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καθιερώνει για πρώτη φορά ῥητὰ στή νο-

μοθεσία μας τὴν ἀρχὴ ν' ἀποζημιώνονται οἱ ἐπαγγελματικὲς ασθένειες.

Ἡ ἀποζημίωση τῶν παθόντων στὰ μεταλλεῖα (νόμος ΒΩΜΑ) ἦταν βέβαια μιὰ ἐφαρμογὴ τῆς ἰδίας ἀρχῆς, ἄλλα ὡς τώρα δὲν εἶχε σαφῶς καθοριστῆ ἡ ὑποχρέωση για ἀποζημίωση σὰν συνέπεια τοῦ ἐπαγγελματικῆς κινδύνου τοῦ προκαλεῖ βραδείως βλάβες στήν υγεία τῶν ἐργαζομένων.

Τὸ νομοσχέδιο κυρώνει πρῶτα τὴ Διεθνικὴ Σύμβαση ποῦ ψηφίστηκε στή Συνδιάσκεψη τῆς Ἐργασίας τὸ 1925 και καθορίζει ἓνα περὶ ὁρισμένο ἀριθμὸ ἐργασιῶν ποῦ περιέχονται στή Διεθνικὴ Σύμβαση και ἓνα πίνακα ἀσθενειῶν σχετικῶν στίς ὁποῖες και μόνο ἐπεκτείνεται πρὸς τὸ παρὸν ἡ ἐνέργεια τοῦ νόμου. Οἱ ὀριζόμενες ἐργασίες εἶναι οἱ ἐξαιρετικὰ βλαβερὲς ὅπως ἡ κατεργασία τοῦ ὑδρογύρου και τοῦ μολύβδου, ποῦ προκαλοῦν γνωστὲς ἐπαγγελματικὲς νόσους και ἡ μόλυνση ἀπὸ ἀνθρακὰ. Και ἀφίνεται μὲν ἡ ἐλευθερία στοὺς ἀρμόδιους ἀργότερα νὰ ἐπεκτείνουν τὴν ἐπίδραση τοῦ νόμου και σ' ἄλλες ἐργασίες και νόσους, ὁμῶς τὸ ὅτι παρουσιάζεται τὸ νομοσχέδιο ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἔλλιπες, μειώνει ἀσφαλῶς τὴν ἀξία του και διεγείρει τὴν ἀπορία γιατί νὰ παρουσιασθῆ ἔτσι. Γιατί ἐδῶ ἡ ἔλλειψη κάθε ἰδέας ἐπαγγελματικῆς υγιεινῆς και καθαριότητος ἀπὸ ἀμάθεια και ἡ ἀδιαφορία τῶν ἐργοδοτῶν ἀπὸ τὴν ἀτιμωρησία και τὴν ἔλλειψη σχετικῆς νομοθετικῆς πρόνοιας, συντελοῦν ὥστε οἱ περιπτώσεις τῶν ἀσθενειῶν νὰναι και περισσότερες και σοβαρότερες.

Ἡ δηλητηρίαση ἀπὸ νικοτίνη ἔχει ἐδῶ ἄπειρα θύματα λόγω τῆς κατεργασίας τοῦ καπνοῦ. Ὡστε για νὰ ἔχη πραγματικὰ ἀποτελέσματα ὁ νόμος, ἐπιβάλλεται ἄμεση μελέτη τῶν ἐπαγγελματικῶν νόσων ποῦ ἀπνιτοῦν περισσότερο στόν τόπο μας και ἄμεση ἐπέχταση τοῦ θεσμοῦ τῆς ἀποζημίωσης σ' ὅλες αὐτές.

Ὡς πρὸς τὸ ποσὸ τῆς ἀποζημίωσης θὰ εἶχαμε νὰ παρατηρήσωμε ὅσα και για τὸ προηγούμενο νο-

(1) Σημ. Στὸ Ὑπουργεῖο Ἐθν. Οἰκονομίας μιὰ μεγάλη Ἐπιτροπὴ ἐπεξεργάζεται τρία ἐργατικὰ νομοσχέδια. Για τὸ πρῶτο ποῦ συμπληρώνει τὴ νομοθεσία για τὴν ἀποζημίωση τῶν ἀτυχημάτων τῆς ἐργασίας, μιλήσαμε στὸ προηγούμενο φύλλο.

μοσχέδιο, τοῦ ὁποίου οἱ σχετικὲς διατάξεις ἰσχύουν καὶ γιὰ τὶς ἀρρώστειες, ὅπως καὶ οἱ διατάξεις ποῦ κανονίζουν τὴ διαδικασία. Ἡ εὐθύνη γιὰ τὴν ἀποζημίωση κατανέμεται καὶ μεταξὺ περισσοτέρων ἐργοδοτῶν ἀνάλογα μὲ τὸν καιρὸ ποῦ ὑπηρετήσε σ' αὐτοὺς ὁ παθὼν, καὶ ἡ ἀποζημίωση ἀξιάναται ὡς πρὸς τὸν ἐργοδότη ποῦ ἔδειξε «βαρεῖαν ἀμελειαν» καὶ προκάλεσε ἔτσι τὴν ἀρρώστεια τοῦ παθόντος. Στὸ σημεῖο ὅμως αὐτὸ δὲν θάπρεπε τάχα νὰ καταλογισθῇ ῥητὰ διὰ τοῦ νόμου καὶ ποινικὴ εὐθύνη σ' ἐκείνον ποῦ ἀμελεῖ τόσο πολὺ τὴν ὑγεία τῶν προσώπων ποῦ ἐργάζονται γι' αὐτόν; Κι' ἔνα βλέμμα μόνον ἀν ἔρχιγε κανεὶς στὰ Τυπογραφεῖα τῶν Ἀθηνῶν, τὰ ἐγκατεστημένα στὰ βρωμερὰ καὶ ὑγρὰ ὑπόγεια, ὅπου δὲν ὑπάρχει οὔτε νιπτήρας οὔτε τηρεῖται κανένας ἄλλος ὅρος τῆς ἀπαραίτητης ὑγιεινῆς, ἢ ἀν ἔκανε μιὰ ἐπιθεώρηση στὶς κἀπαποθῆκες ἢ τὰ μικροεργοστάσια χημικῶν προϊόντων, στὰ χρωματοπωλεῖα, ὅπου ἀλέθονται κι' ἄλλας στὰ ὑπόγεια τοὺς ἢ τοὺς ὀπισθεν χώρους τοὺς μολυβδόουχα χρώματα καὶ στοὺς τόσους ἄλλους χώρους ὅπου γίνεται κατεργασία τοξικῶν ὑλῶν μὲ τοὺς πειὸ ἀνθυγινοὺς ὄρους καὶ χωρὶς καμμιά ἐπιβαλλομένη προφύλαξη, θὰ πείθονταν ὅτι μιὰ τέτια διάταξη ἦταν ἀπαραίτητη. Τὸ νομοσχέδιο εἰσάγει ἀκόμα τὴν ὑποχρεωτικὴ δῆλωση τῶν γιατρῶν ὡς καὶ τῶν κάθε εἴδους νοσοκομείων γιὰ τὶς ἐπαγγελματικὲς ἀρρώστειες ποῦ συναντοῦν στοὺς ἀρρώστους τοὺς.

Ἡ ὑποχρέωση καθιερώνεται καὶ μὲ ποινικὴ ρῆτρα, πρόστιμο 1000—3000 δραχμῆς ἢ φυλάκιση 3 μηνῶν. Ἡ πείρα θὰ μᾶς δείξῃ ἂν καὶ ἡ διάταξη αὐτὴ θὰ ἐφαρμοστῇ.

Γ'

Τὸ τρίτο νομοσχέδιο ἀφορᾷ «*Τὴν εὐρεσιν ἐργασίας καὶ τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν κατὰ τῆς ἀνεργίας, τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν*». Ἐνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα οἰκονομικὰ φαινόμενα τῆς ἐποχῆς μᾶς ποῦ τὰ τελευταῖα χρόνια κατάντησε μόνιμη κοινωνικὴ πληγὴ ποῦ πλήττει ὀλόκληρο τὸ κόσμον, εἶναι ἡ ἀνεργία. Στεροῦνται δηλαδὴ τὴ δουλειὰ τοὺς ὁμάδες ὀλόκληρες ἀτόμων μεγαλείτερες ἢ μικρότερες ἢ ὀλόκληρες τάξεις ἐργαζομένων προσώπων χωρὶς τὴν ὑπαιτιότητά τοὺς καὶ δὲν ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὶς σωματικὲς ἢ πνευματικὲς τοὺς δυνάμεις γιὰ νὰ ζήσουν. Τὸ φαινόμενο αὐτό, ποῦ παρακολοῦθησε τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μεγάλης βιομηχανίας, ἔχει διάφορα αἷτια ποῦ δὲν θὰ ἐξεταστοῦν βέβαια ἐδῶ. Ἡ καθολικότης τῆς ἐμφάνισής τοῦ τὸ κατατάσσει στὰ διεθνικὰ οἰκονομικὰ φαινόμενα ποῦ ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν κατασκευὴ τοῦ σημερινοῦ διεθνικοῦ οἰκονομικοῦ ὄργανισμοῦ καὶ ποῦ γιὰ νὰ λείψουν χρειάζονται φυσικὰ ἔνα διεθνικὸ ἀντίκρουσμα τῶν αἰτίων ποῦ τὰ προκαλοῦν.

Ὡς τώρα ἂν καὶ καθωρίστηκαν οἱ αἰτίες αὐτές, ὅμως δὲν ἀντικρύστηκαν θετικὰ ἀπὸ διεθνικὴν ἀποψη, μὴ μόνον ἔγιναν τεράστιες προσπάθειες νὰ λείψουν τὰ ἀποτελέσματά τοὺς μὲ μέτρα τοπικὰ καὶ μὲ ἔνα διεθνικὸ συντονισμό τῶν μερικῶν αὐτῶν μέτρων ποῦ χτυποῦν μόνον τ' ἀποτελέσματα (διεθνικὲς συμβάσεις

κατὰ τῆς ἀνεργίας τάση νὰ διεθνοποιηθῇ ἢ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις, κλπ.).

Στὸν τόπο μᾶς εἶναι γνωστὸ πὼς μεγάλη σχετικὰ ἀνεργία παρατηρήθηκε

1) μὲ τὴν εἰσαγωγὴ νέων μηχανικῶν τρόπων στὴν ἐπεξεργασία μερικῶν προϊόντων ἢ τὴν εἴσοδο τῆς μηχανικῆς συγκοινωνίας ποῦ στέρησε τὴν ἐργασία ἀπὸ πολυπληθῆ ἄτομα π. χ. σιγαροποιῶ ὕστερ' ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴ τῶν σιγαροποιητικῶν μηχανῶν, ἀμαξηλάτες μὲ τὴν εἴσοδο τοῦ αὐτοκινήτου κλπ.

2) Μὲ τὴν μεγάλη χαλάρωσι τῆς ἐργασίας σ' ὄρισμένους κλάδους (ποῦχαν ἀναπτυχθῇ τεράστια τὸν καιρὸ τοῦ πολέμου) καὶ ποῦ παρατηρήθηκε στὴν περιόδο ποῦ ἀκολούθησε τὴ σύναψιν τῆς Εἰρήνης π. γ. ἀνεργία ναυτεργατῶν κλπ.

3) Ἡ περιοδικὴ ἀνεργία ποῦ ὑπάρχει ἀπ' αὐτὴ τὴ φύσιν μερικῶν ἐπαγγελμάτων, ὀρφες πιλοποιοὶ κλπ.

4) Ἡ μεγαλείτερη ὅμως ἀνεργία ποῦ πῆρε τεράστια ἔκταση ἔχει πηγὴ τῆς τὴν εἰσορὴ τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου 1) 2) δηλ. ἐκάτομμυριο ἀνθρώπων ποῦ ζητοῦσαν σουλεῖα καὶ προσπαθοῦσαν νὰ χωρῆσουν μέσα στὸ παλῆδ οἰκονομικὸ πλαίσιο τῆς χώρας μᾶς. Τὰ ἀποτελέσματά τῆς τὰ αἰσθανόμεστε ὅλοι ἀκόμα σὲ ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα καὶ περισσότερο στὰ ὑπαλληλικά, ἄτεχνα τὰ ἐπαγγέλματα. τὰ ἐμπορικὰ ἐπαγγέλματα κάθε εἴδους στὴ βιοτεχνία κλπ. γιὰτὶ ὡς τώρα δὲν στάθηκε δυνατό νὰ ἀπορροφηθῇ οἰκονομικὰ ὅλος αὐτὸς ὁ πληθυσμὸς, ποῦ ἐξυπηρετοῦσε τὶς ἀνάγκες ἐνὸς εὐρύτατου χώρου μέσα σ' ἀνάλογο οἰκονομικὸ πλαίσιο στὴ Μ. Ἀσία.

5) Ἐν κοντὰ στὰ παραπάνω αἷτια βάλῃ κανεὶς καὶ τὴν ἀνακοπὴ τῆς μετανάστευσης κύριαν τὴν Ἀμερικὴ ποῦ προσέφερε ὡς τώρα καὶ θὰ παρουσίαζε καὶ πάλι διέξοδο καὶ στὴν Ἑλληνικὴ ἀνεργία, τὴ γενικὴ οἰκονομικὴ μεταπολεμικὴ κρίσιν, τὴν ἀστάθεια τοῦ νομισματοῦς κλπ. κλπ. βρίσκεται μπροστὰ σὲ μιὰ τεράστια πηγὴ ἀνεργίας, ποῦ τὰ τοπικὰ καὶ τὰ διεθνικὰ αἷτια κάθε μέρα τὴν πλουτίζουν μὲ νέα νάματα, προωρισμένα νὰ φέρουν τὴ δυστυχία σὲ μεγάλες μᾶζες ἐργαζομένων προσώπων.

Τὸ νέο νομοσχέδιο προσπαθεῖ νὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἀκολουθώντας σ' αὐτὸ μερικὲς ἀπὸ τὶς προσπάθειες ποῦ ἔγιναν σ' ὅλη τὴν Εὐρῶπην μὲ μέτρα ποῦ ἀνάγονται στοὺς ἐξῆς κύκλους: α) «*Τὴν παροχὴ ἀποζημιώσεων εἰς τα οὐχὶ ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος ἀργοῦντα ἄτομα (ἀνέργους)*. β) *Τὴν προσφορωτέραν κατανομήν τῆς διαθέσιμου ἐργασίας (Γραφεῖα ἐργασίας μετεκπαιδευσις. Προσανατολισμὸς σὲ νέα ἐπαγγέλματα κλπ. καὶ γ) τὴν κατὰ περιόδους κρίσεων ἀνάπτυξιν δυνατοτήτων πρὸς χρησιμοποίησιν ἀνέργων «Μεγάλα Δημόσια ἢ Δημοτικὰ ἔργα κοινῆς ὠφελείας κλπ.»*

Τὸ νομοσχέδιο ἀγκαλιάζει κύρια 3 μέρη. **Τὸ πρῶτο ἀφορᾷ τὸ εἶδος καὶ τὴ διοίκησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν καὶ ἄλλων ὀργανισμῶν ποῦ συστήνει τὸ δεύτερο τὰ προληπτικὰ μέτρα κατὰ τῆς ἀνεργίας.** (Γραφεῖα γιὰ τὴν τοποθέτησιν σὲ ἐργασία) καὶ **τὸ τρίτο τὰ κατασταλτικὰ μέτρα** δηλαδὴ τὴ χρηματικὴ ἐνίσχυση τῶν ἀνεργῶν. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ νομοσχέδιο προσθέτει στὰ αἷτια τῆς ἀνεργίας καὶ τὴν ἀρρώστεια, προφανῶς ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχουν στὸν

(Συνέχεια απ' τή 4η σελίδα)

τόπο μας ιδιαίτεροι οργανισμοί που να προνοούν γενικά γι' αυτήν όπως άλλου.

Ἡ ἔκταση τοῦ νόμου ἀγκαλιάζει «τάς πάσης φύσεως βιομηχανικάς, βιοτεχνικάς, ἐξορυκτικάς, οἰκοδομικάς ἐμπορικάς καί μεταφορικάς ἐπιχειρήσεις ἐργασίας καί ἐπαγγέλματα». Ἡ πρόνοια ἢ τὰ εὐεργετήματα τοῦ νόμου ἀφοροῦν πάντα Ἕλληνα ὑπήκοον ὅστις ἔχει συμπληρώσει τὸ 140 ἔτος τῆς ἡλικίας του **ἀδιακρίτως φύλλου** ἢ θρησκευματος τοῦς δὲ ξένους ὑπηκόους ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ἀμοιβαιότητος.»

Οἰκονομικὴ βάση τοῦ νόμου εἶναι ἡ **ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλιση** δηλαδή ἡ κράτηση ἀπὸ τοῦς ἐργοδότες ποσοστοῦ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου τῶν προσώπων που ἐργάζονται στα παρὰπάνω ὀριζόμενα ἐπαγγέλματα καί βρίσκονται στίς πόλεις ἢ τίς περιφέρειες ὅπου ἔχει συστηθῆ γραφεῖο γιά τὴν τοποθέτηση σ' ἐργασία. Ἐξαίρεση γίνεται γιά ὠρισμένες κατηγορίες ἀτόμων που εἶναι ἐπαρκῶς ἐξασφαλισμένα μὲ ἄλλα εἰδικὰ ταμεῖα π.χ. τοῦς ὑπαλλήλους τῆς Ἐθνικ. Τραπεζῆς τοῦς σιδηροδρομικοῦς καί τροχιοδρομικοῦς, τὸς ἐργαζόμενους στίς θαλάσσιες μεταφορές καί τοῦς καπνεργάτες.

Ὅργανα γιά τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου εἶναι τὸ

Ἀνώτατο Συμβούλιο κατὰ τῆς ἀνεργίας Σ' αὐτὸ μετέχουν ὡς ταχτικά μέλη 10 ὑπάλληλοι ἢ εἰδικοί ἐπιστήμονες καί 7 ἀντιπρόσωποι ἐργατικῶν καί 7 ἐργοδοτικῶν σωματείων. 2) **Τὰ γραφεῖα γιά τὴν τοποθέτηση σ' ἐργασία καί τὴν ἀσφάλιση κατὰ τῆς ἀνεργίας.** Τέτοια γραφεῖα μπορεῖ νὰ συστήνονται μὲ διατάγματα στίς κυριώτερες πόλεις. Τὰ γραφεῖα αὐτὰ περιλαμβάνουν α) ὑπηρεσία γιά τὴν εὕρεση ἐργασίας. β) Ταμεῖο ἀνεργίας ἀπὸ τὸ ὁποῖο καταβάλλονται τὰ ἐπιδόματα τῶν ἀνέργων γιά διατροφή ἢ μετεκπαίδευση. Στὴ διοίκηση γραφείων τῶν αὐτῶν μετέχουν οἱ ἐργοδότες καί οἱ ἐργάτες σὲ ἴσο ἀριθμὸ. Οἱ βασικὲς ἀρχές που πρέπει νὰ διευθύνουν τὴν μεσολάβηση γιά τὴν τοποθέτηση σὲ δουλειὰ ὀρίζονται ὡς ἑξῆς ἀπὸ τὸ νόμο α) ὅτι ἡ τοποθέτηση γίνεται δωρεάν β) ὅτι γίνεται κατὰ σειράν ἐγγραφῆς γ) ὅτι δὲν ἐπιτρέπονται κακὲς συστάσεις γιά τὸν τοποθετούμενο οὔτε ἀντίποινα ἢ μέτρα ἀνάλογα κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν δ) δίδονται κάθε εἶδους πληροφορίες γιά τὸ ἐπίπεδο τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων τῆς περιφέρειας ε) ἀπαγορεύεται στὰ γραφεῖα νὰ τοποθετοῦν ἐργάτες στίς περιπτώσεις ἀνεργίας ὅταν ὁ ἐργοδότης ἀρνήθηκε νὰ δεχθῆ διαιτησία.

Οἱ παροχές τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφάλειας εἶναι βοήθημα που παρέχεται 45 ἐργάσιμες μέρες τὸ δωδεκάμηνο συνεχῶς ἢ μὲ διακοπὰς, στὸν ἀνεργο που ἔχει καταβάλλει μέσα στοῦς τελευταίους 12 μῆν. πρὶν ἀρχίσῃ ἢ ἀνεργία εἰσφορὲς ἐπὶ 26 βδομάδες ἤτοι 182 μέρες. Τὸ ἀνώτατο χρονικὸ ὄριο γιά τὴν παροχὴ ἐπιδόματος εἶναι 100 μέρες· δικαίωμα γιά ἐπίδομα δὲν ἔχει ὁ ἀνεργος που ἀρνήθηκε νὰ ἀναλάβῃ ἐργασία ὑποδεικνυόμενη ἀπὸ τὸ «Γραφεῖο ἐργασίας» ἐκτὸς ἂν εἶχε «ἀποκρῶντας λόγους» που καθορίζονται στὸ νόμο. Ἐπίσης δὲν ἔχει δικαίωμα καί ὁ ἀνεργος που δὲν θέλησε νὰ μετεκπαιδευθῆ ἢ νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἐπαγγελματικὴ του μόρφωση.

Τὸ ποσὸ τοῦ βοηθήματος ἀξιάται κατά τι γιὰ τοὺς οἰκογενεῖες, ἀνάλογα μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τους καὶ καθιερῶνται ἔτσι τὸ «οἰκογενειακὸ ἐπίδομα».

Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ βοηθήματος γίνεται ἀνάλογα μὲ τὸ μισθὸ τοῦ ἐργαζόμενου ποὺ μπαίνει σ' ὠριμένη διαβάθμιση. Ὁ νόμος ἀκόμα χωρίζει τοὺς ἀσφαλισμένους σὲ 3 κατηγορίες, 1) τοὺς ὑπαλλήλους, γιὰ τοὺς ὁποίους ὀρίζει κατώτατο ὄριο βασικοῦ μισθοῦ 90 μεταλλικὲς δραχμὲς τὸ μῆνα καὶ ἀνώτατο 300 μ.δ. 2) τοὺς ἐργάτες ποὺ ὀρίζει 3 δρ. μετ. κατώτατο καὶ 4.8) ἀνώτατο ὄριο τοῦ βασικοῦ τους μισθοῦ 3) τοὺς ὑπηρετές ποὺ μὲ ὁποιοδήποτε ἡμερομίσθιο κ' ἀντέρονον, βασικὸ ἡμερομίσθιό τους εἶναι 1.80 μετ. δρχ. Το βοηθῆμα ἐξ ἄλλου οὔτε ὀρίζεται κατώτερο τοῦ 1)3 οὔτε ξεπερνᾷ τὸν μισθὸ βασικὸ μισθὸ ἢ ἡμερομίσθιο.

Οἱ πόροι τῆς ἀσφάλειας προέρχονται 1) ἀπὸ τις ὑποχρεωτικὲς καταβολὲς τῶν ἐργαζόμενων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν τους ποὺ εἰσπράττονται ἀπὸ τοὺς ἐργοδοτές καὶ ἐλέγχονται μὲ τὸ κώλημα ἐνοσήμων ἀντιστοιχῶν μὲ τὸ ποσὸ τῆς καταβολῆς ἀπάνω στὰ εἰδικὰ βιβλία ἐργασίας τῶν ἐργατῶν.

2) Ἀκόμα ἀπὸ ταχτικῆς καὶ ἔκτακτες εἰσφορὲς τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

3) Ἡ ἐπιχορήγηση τοῦ Κράτους εἶναι μόνον **δυναμική**.

Οἱ ὑποχρεωτικὲς εἰσφορὲς εἰσπράττονται κάθε βδομάδα ἀνάλογα μὲ τὸ ἡμερομίσθιο ἢ μισθὸ κ' ἰσὲς ποσοστὸ ποὺ ἀρχίζει γιὰ τοὺς ὑπαλλήλους ἀπὸ 0,50 τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ 30 πληρώνει ὁ ἐργοδότης καὶ τὰ 20 ἀσφαλισμένος καὶ φθάνει σὲ 1,32 τῆς μ.δ. ποὺ μοιράζεται ἕξιςου καὶ στοὺς δυό. Ἡ ἴδια περίπου ἀναλογία βαρύνει τοὺς ἐργάτες καὶ ὑπηρετές καὶ τοὺς ἐργοδοτές τους.

Αὐτὰ εἶναι τὰ κύρια σημεῖα τοῦ νομοσχεδίου. Δὲν πρόκειται βέβαια ἐδῶ νὰ συζητηθῆ οὔτε ἡ ἀξία τῆς κοινωνικῆς ἀσφάλειας κατὰ τῆς ἀνεργίας, οὔτε ἡ σημασία τῶν γραφείων ἐργασίας, γιὰ τὰ ὁποῖα πολλὲς φορὲς μᾶς δόθηκε ἀφορμὴ νὰ μιλήσουμε. Θὰ παρατηρήσουμε μόνον, ὅτι τὰ σημεῖα πρὸς μειῶνουν στὸ ἐλάχιστο τὴν ἀξία τῶν θεσμῶν αὐτῶν εἶναι α) ὅτι τὸ ὀριζόμενον ἐπίδομα ἀνεργίας εἶναι ἐλάχιστο καὶ σὲ χρονικῆ ἔκταση καὶ σὲ ποσὸ κ' ἔτσι καταντῶ τιποτένιο σχεδὸν εἰρωνία ἀπέναντι τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνέργου. Αὐτὸ γίνεται γιὰτὶ δὲν προβλέπεται ἡ ὑποχρεωτικὴ εἰσφορὰ καὶ τοῦ Κράτους ποὺ σὲ πολλὰ μέρη εἶναι ὁ κύριος παράγοντας στὴ χορήγηση τῶν ἐπιδόματων.

β) Ὅτι ἡ διοίκηση ποὺ ὀρίζει ὁ νόμος γιὰ τοὺς οργανισμοὺς ποὺ συστήνονται εἶναι πολυτελής καὶ δὲν καθορίζεται ἀκριβῶς τὸ ποσοστὸ τῆς δαπάνης αὐτῆς μὰ φαίνεται στὸ νόμο μαζὺ μὲ τὰ ἔξοδα γιὰ τὴ μετακίνηση τῶν ἀνέργων πρῶγμα ποὺ θὰ δόση ἀσφαλῶς ἀφορμὲς γιὰ καταστρατήγηση του. Ἐτσι τὰ 250) ο τῶν 400) ο τῶν χρονιάτικων πόρων τοῦ τομείου ὀρίζονται μαζὺ γιὰ τοὺς δυὸ παραπάνω σκοποὺς καὶ 600) ο γιὰ βοηθήματα ἀνεργίας.

γ) Ὅτι τὰ γραφεῖα γιὰ τὴν τοποθέτηση ἐργασίας δὲν μποροῦν νὰ φέρονται σήμερα μὲ τὴν ἔκταση τῆς ἀνεργίας καὶ τὴ συμπλήρωση ὅλων τῶν ὑπαρχόντων κενῶν τὰ ἀποτελεσμάτα ποὺ θὰ περιμένε κανεὶς. Χρειάζονται νὰχουν ἰδρυθῆ μόλις γίνῃ ἢ προσφυγικὴ συρροή, δετὰ βοηθοῦσαν πολὺ στὴν κατανομὴ τῶν ἐ-

γατικῶν χειρῶν. Σήμερα στὸν τόπο μας ἡ ἀνεργία παρουσιάζεται μόνιμα κ' βαθαίνει τὰ πρὸς ὡσα ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ βροῦν ἐργασία μέσα στὸ σημερινὸ πλαίσιο τῆς χώρας μας. Γι' αὐτὸ τὰ γραφεῖα θὰ βρεθοῦν ἀμέσως μπροστὰ σὲ πληθωρικὴ προτροπὰ ἐργασίας χωρὶς νὰ ὑπάρχη ζήτηση παρὰ σὲ ἐλάχιστα ἐπαγγελμάτα ὅπου ἡ ἀμοιβὴ εἶναι ἐλάχιστη καὶ οἱ λοιποὶ ὄροι τῆς δουλειᾶς μειονεχτικοί.

Τὸ **πρῶτο ἄμεσο** θετικὸ ἀντίκρουσμα τοῦ προβλήματος τῆς ἀνεργίας ὅπως παρουσιάζεται σήμερα σὰν γενικὸ φαινόμενο στὸν τόπο μας καὶ μὲ τις σημερινὲς δυνατότητες θάταν ἡ ἐφαρμογὴ ὀχταῶρου ὁ δυνατοὺς περιορισμὸς τῶν ἀνηλικῶν καὶ ἡ καθιέρωση πολιτικῆς γιὰ τὴν ἀνάπτυξη νέων μόνιμων πηγῶν ἐργασίας ποὺ θὰ δημιουργοῦνταν μόνον μὲ τὴν πραγματικὴ ἐκμετάλλευση τῶν πλ.υτοπαραγωγικῶν δυνάμεων τοῦ τόπου μας

Φυσικὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀνεργίας συνδέεται ἄμεσα μὲ τὸ οἰκονομικὸ πρόβλημα τῆς χώρας. Ὅπως ὅποτε ὑπάρχει ἀρκετὸ στάδιο ἀνοιχτὸ στὴ θετικὴ ἐφαρμογὴ μᾶς πολιτικῆς γιὰ τὴν ὀργάνωση καὶ καλλιέργηση τῆς παραγωγῆς, γιὰ τὴν εἰσαγωγὴ τεχνικῶν μεθόδων στὴ γεωργία, γιὰ τὴν δημιουργία ἔργων ποὺ θ' ἀπαλλάξουν τὸν τόπο ἀπὸ τὴ νοσηρότητα καὶ θὰ ἀποδόσουν ἐκτάσεις στὴν καλλιέργεια (δύραυλικὰ ἔργα ἀποξηράσεις κλπ. Ἐξ ἄλλου ὑπάρχει εὐρύτατο στάδιο γιὰ τις προσπάθειες νὰ ὀργανωθῆ ἐπιστημονικὰ ἢ ἐργασία, ἢ γεωργικὴ καὶ ἢ ἐπαγγελματικὴ μόρφωση ἢ μετεκπαίδευση σ' εὐρύτατη κλίμακα, τέλος ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς, ποὺ θὰ ρυθμίσῃ τὴν κατανομὴ τῶν ἐργαζόμενων ὄχι μόνον ἀνάλογα μὲ τις ἱκανότητές τους μὰ καὶ μὲ τις ἀνάγκες τῶν ἐπαγγελμάτων. Ἄς συλλογιστοῦμε σχετικὰ πῶς ὅλα τὰ ἔρφα νοτροφεία ἐτοιμάζουν ἐπαγγελματίες 3-4 εἰδικότητων καὶ προκειμένου περὶ κοριτσιῶν, μόνον κεντρίστρες καὶ ράφτρες δηλ. σωρεία νέων ἀνέργων. Ἐτσι θ' ἀνικανοῦνται θετικὰ ἢ σημερινὴ πληθωρικὴ προσφορὰ ἐργασίας. Κοντὰ σ' ὅλ' αὐτὰ ἡ ὀργάνωση τῆς ἀσφάλειας κατὰ τῆς ἀνεργίας, μαζὺ μὲ ὅλο τὸ ἄλλο δίχτυ τῶν ἀσφαλειῶν (ἀρρώστιας καὶ ἀνικανότητος ἀπὸ γηρατειά, μητροτότητας κλπ.) θάταν πραγματικὰ ἀποτελεσματικὴ, πάντως ἐφόσον θὰ προβλεπε πραγματικὰ ἐπιδόματα. Κοντὰ σ' αὐτὴ τὰ γραφεῖα ἐργασίας θὰ εὐκόλυναν τὴν κατανομὴ τῶν ἐργαζόμενων καὶ ἢ μετεκπαίδευση μέχρι ὠρισμένης ἡλικίας θὰ καθιστοῦσε ἱκανοὺς ἐργάτες καὶ ὑπαλλήλους ἀρκετοὺς ἀνέργους.

Μὲ ὅλες τις ἐπιφυλάξεις πούχει κανεὶς γιὰ τὴν ἀνικανότητα τῶν μέτρων αὐτῶν νὰ λύσουν ὀριστικὰ τὸ μεταπολεμικὸ τεράστιο πρόβλημα τῆς ἀνεργίας ποὺ μόνον τὸ διεθνικὸ του ἀντίκρουσμα θὰ μποροῦσε νὰ ὀδηγήσῃ στὴ σωστὴ λύση, ὅμως δὲν μπορεῖ ν' ἀρνηθῆ πῶς εἶχαν προσωρινὰ ἔστω ἀποτελέσματα, ὅπου ἐφαρμόστηκαν μὲ σύστημα. Τὸ νέο ὅμως νομοσχέδιο εἶναι ἀναμφισβήτητα ἀνεπαρκὲς γιὰ ν' ἀντικρούσῃ ἔστω καὶ προσωρινὰ τὸ σημερινὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας τῆς χώρας μας.

Γι' αὐτὸ, ἀν μάλιστα ἀλλάξῃ στὸ χειρότερο μὲ τὴν ἐκδηλούμενη ἐπιμονὴ τῶν ἐργοδοτῶν, θὰ μείνῃ χωρὶς πραγματικὰ ἀποτελέσματα. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μιὰν ἄλλη ἀποψη: Ἴσως νὰ χρησιμίσῃ σὰν ἓνα παράθυρο ποὺ ἀνάμεσα του θ' ἀντικρούσῃ κ' ἐδῶ νέες πλατύστερες ἀπόψεις.

ΜΑΡΙΑ ΣΒΟΛΟΥ